

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи

О.А. Коршак

22.06.2021

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІ
СТУПЕНЯ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ ЗА НАУКОВО-
ПЕДАГОГІЧНИМ ПРОЄКТОМ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ»
5-9 КЛАСИ**

**комунального закладу «Харківська спеціалізована школа
І-ІІІ ступенів № 15 з поглибленим вивченням окремих предметів
Харківської міської ради Харківської області»
на 2021-2026 рр.**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
протокол № 14 від 22.06.2021

Зміст

I. Вступ.....	3
II. Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня.....	4

Вступ

Освітня програма для закладів загальної середньої освіти II ступеня (профільна середня освіта) (далі — Програма), що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (далі — Проєкт), розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392, розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 13.12.2017 р. № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017–2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», наказів Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 р. № 1319 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 № 140), листа Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №1/9-254 «Щодо типових освітніх програм для 2–11 класів», листа Державної служби якості освіти від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо результатів експертизи освітньої програми».

У цій програмі визначено загальний обсяг навчального навантаження, вимоги до очікуваних результатів навчання здобувачів освіти, форми організації освітнього процесу, інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття освіти.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії. Освітня програма вводиться в дію з 2021/2022 навчального року.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів, визначених Державними стандартами базової загальної освіти (далі Державний стандарт).

Метою базової середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності..

Період навчання в середній школі складає 5 років.

У 2021/2022 навчальному році 5–9 класи працюватимуть за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 01.09.2020). Ураховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів у школі навчання організовується за напрямом іноземна філологія відповідно до Статуту школи.

1. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів базової середньої освіти для 5-х класів - 31 год/тиждень, 6-х класів - 34 год/ тиждень, 7-х класів - 35 год/ тиждень, 8-9-х класів - 36 год/тиждень.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 5–9-х класів, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
(Додаток 3)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і література	Українська мова	4	4	3	3	3
	Українська література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	5	5	5	5	5
	Друга іноземна мова	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Суспільствознавство	Вступ до історії	1	2			
	Історія: Україна і світ	–	–	2	3,5	3,5
	Правознавство	–	–	–	–	1
Суспільствознавство, здоров'я і фізична культура, мистецтво	Навчаємось разом	2	2	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1	–
Математика	Математика	6	6	–	–	–
	Алгебра	–	–	3,5	3,5	3,5
	Геометрія	–	–	2,5	2,5	2,5
Природознавство	Природознавство. Моя планета Земля	2	–	–	–	–
	Природознавство. Твої фізичні відкриття	1	1	–	–	–
	Біологія	–	2	2	2	2
	Географія	–	2	2	2	1,5
	Фізика	–	–	2	2	3
	Хімія	–	–	2	2	2
Технології	Технології	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1,5	1,5
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура*	3	3	3	3	3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		0	0	0	0	0
Разом:		28+3	31+3	32+3	33+3	33+3
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класу на групи)		31	34	35	36	36

У межах курсу «Навчаємось разом» інтегрується матеріал навчальних предметів Етика (5-6 класи), Основи здоров'я (5-9 класи), Підприємництво та фінансова грамотність (9 клас). У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-6 класах вивчається курс «Вступ до історії», у 7-9-х - інтегрований курс «Історія: Україна і світ». До 2025/2026 навчального року у 8-х класах і до 2026/2027 навчального року у 9-х класах предмет «Інформатика» вивчається в обсязі 2-х годин на тиждень, а Технології - 0,5 годин.

2. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-суд, урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях 12 практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити

заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів.

3. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за 12-ти бальною системою, і його результати позначаються цифрами від 1 до 12. Контроль за відповідністю освітнього рівня учнів, які закінчили заклад освіти II ступеня, здійснюється шляхом їхньої державної підсумкової атестації. Зміст, форми, порядок і терміни проведення атестації визначаються і щорічно затверджуються. Учням, які закінчили основну школу (9-й клас), видається свідоцтво про базову загальну середню освіту та додаток до свідоцтва, в якому зазначаються отримані бали за навчальні досягнення. За відмінні успіхи в навчанні 14 випускникам видається свідоцтво про базову загальну середню освіту з відзнакою. Випускникам 9-х класів, які не атестовані хоча б з одного предмета, видається табель успішності.

4. Вимоги до очікуваних результатів навчання.

Формування в учнів базової школи ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Під ключовими розуміємо компетентності, що виявляються в здатності людини до ефективної життєдіяльності в усіх сферах людського буття; під загальнопредметними - компетентності, що допомагають особистості успішно опанувати предмети певної освітньої галузі; під

предметними — компетентності, що забезпечують повноцінне засвоєння учнями змісту конкретних навчальних предметів.

Як органічно взаємопов'язані складові будь-якої компетентності розглядаємо: ставлення та цінності, знання; інтелектуальні та практичні вміння й навички (зокрема, такі наскрізні вміння, як читання з розумінням, висловлення власної думки усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, конструктивне керування емоціями, оцінювання ризиків, прийняття рішень, розв'язування проблем, здатність співпрацювати з іншими людьми). До ключових зараховуємо такі компетентності: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математичну компетентність; компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічну компетентність; інформаційно-комунікаційну компетентність; навчання протягом життя; громадянські та соціальні компетентності; культурну компетентність; підприємливість і фінансову грамотність (Закон України «Про освіту», ст. 1, 12). Програма забезпечує досягнення здобувачами освіти результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетентностей, визначених Законом України «Про освіту».

Програму укладено за такими освітніми галузями: мови та літератури; суспільствознавство; суспільствознавство, здоров'я і фізична культура, мистецтво; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Особливості формування предметних компетентностей, логічну послідовність вивчення предметів, пропонований зміст предметів розкрито у відповідних навчальних програмах. Також у рамках навчальних програм подано очікувані результати навчання: знанневий, діяльнісний, ціннісний компоненти. Задля інтеграції ключових і предметних компетентностей навчальні програми побудовано за наскрізними лініями:

- екологічна безпека й сталий розвиток;

- громадянська відповідальність;
- здоров'я і безпека;
- підприємливість і фінансова грамотність.

Реалізація компетентнісної моделі освіти в Проєкті передбачає, з одного боку, упровадження STEM-освіти як провідного тренду модернізації національних освітніх систем, метою якої є підготовка фахівців у галузі converging NBIC-технологій — ядра 6-го технологічного укладу, а з іншого - продовження розпочатого в початковій та базовій школі процесу формування в учнів соціальної, громадянської та культурної компетентностей, позитивного мислення й емоційного інтелекту.

5. Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

6. Вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття повної загальної середньої освіти.

Зарахування учнів до проєктного класу відбувається відповідно до чинного законодавства. Базова середня освіта здобувається зазвичай після здобуття початкової середньої освіти. Учні, які здобули початкову середню освіту та

успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року, мають розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. До здобуття базової освіти в Проєкті допускаються передусім особи, які здобували початкову середню освіту за освітньою програмою Проєкту.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

7. На основі освітньої програми складається та затверджується річний навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Заступник директора з
навчально-виховної роботи

П.О. Борікова